

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 1) frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó főszerkesztés intézkedések.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseibe

a kiadóhivatal vezeti

Nesze semmi, fogd meg jól! . .

Pécs, 1896. május hó 27.

(* *) Váratlan és páratlan gyorsasággal pörgette le a t. Ház a közigazgatási bíróságról szóló javaslatot, és most, hogy kedvező auspiciumokkal menjen bele az új választásokba, a jelen ülés utolsó teendőjéül a kuriai bíróságról szóló javaslatot veszi elő. Ha még törvény is lenne mostani alakjában e megfejelt javaslatból, a mit egyáltalában nem hiszünk, akkor sem volna benne valami nagy köszönet, mert az a cél, hogy a választások tisztasága megóvassék, e paragrafusok által soha elérhető nem lesz.

A bizottsági retortákban, a hol a javaslatok kikészítésével szoktak foglalkozni a mindenkorai kormányok kezére dolgozó várományos honatyák, nem fogadták el Apponyi grófnak azt az indítványát, hogy akár pontosan fizeti valaki az adóját, akár nem, ha egyszer a törvény által megkövetelt, megadóztatott jövedelme van, legyen meg a választói joga. Jóllehet ugyan Apponyi ismeretes indítványa választói jogunk rendszerét nem érinti, a gyűlöletes vagyoni cenzus változatlan marad, csupán a választói jog elévülése törültetnék; az indítvány mégis a választói jog kiterjesztésének szerény formája, mert kétségtelen, hogy e révén a választók száma gyarapodnék.

Persze, gondoskodás történt, hogy eme kikészítő bizottságnak már eleve uta-

sított kormánypárti többsége ezt a pontozatot ejtse el. A vagyoni cenzust védő honatyák azzal érveltek, hogy a cenzus alapja az állami kötelezettségek teljesítése, következésképp a ki adóját pontosan le nem fizeti, vagyis kötelezéseit az állammal szemben pontosan nem teljesíti, az választói jogot nem gyakorolhat.

Igen ám, de már az 1875. VI. t. c. hatalmas rést ütött ezen a felfogáson, mikor azoknak is választói jogot adott, a kik a megfelelő állami adó hátralékot a rendes határidőig, mindenkor április 15 éig bezárólag lefizették. Tehát az adóhátralékosok is szavazhatnak. Már pedig ennek a felfogásnak következetes érvényesítése mellett az ő választói joguknak is el kellene évülnie.

De máskülönbben is teres a vagyoni cenzus visszavezetése az állami kötelezettségekre. A vagyoni cenzus alapjogolata a választók akarati integritása. A vagyoni cenzus azért kíván meg bizonyos jövedelmet a választótól, mert ebben biztosítékot talál független akarata tekintetében. A megadóztatott jövedelmet csak azért veszi föl alapul, mert csak az adóztatás folyamán derülhet ki hitelesen a jövedelem nagysága. Választási törvényünk a megadóztatott tulajdon és jövedelem cenzusán alapszik, nem pedig az adócenzuson. Ha ez nem így volna, akkor a fizetett adó nagyságát venné föl mértékül és nem a

megadóztatott tulajdon és jövedelem nagyságát.

A fatális április 15-iki terminus a vagyoni cenzusból leplezett adó-cenzust csinált, a mit védelmezni csak pénzügyi szempontból lehet, kényszerítve a polgárokat az adó pontos fizetésére. De a fináncpolitikának az alkotmányjogba átcsapni nem szabad és a választókat összeíró közegek nem lehetnek a pénzügyi fogdmegek segédeszközei.

Egyik súlyos baj a mai választásoknál, hogy a pártok föllállási helye a választási elnök önkényétől függ. És mint láttuk, e jogot az elnökök a legbrutálisabb módon gyakorolták, szabad térre szorították az ellenzéki választókat, kitéve őket zivataros időnek, hidegnek. Apponyi javaslata ezt sorshuzásra akarta bizni; a bizottság többsége azonban az eddigi állapotok föntartására szavazott, nagy kegyesen megengedve azt, hogy az élelmezést mindenik párton hozzáférhetővé kell tenni.

A választásoknál szereplő hivatalos személyek törvénytelen eljárása ellenében elfogadott ugyan a fegyelmi vizsgálat teljesítése, hogy ez álljon a közigazgatási bizottság egy, vagy több nem tisztviselő tagjából; de mellőzte a bizottság azt a pontját a javaslatnak, mely szerint az ily fegyelmi ügyek fölött, mint első fórum, a közigazgatási bíróság határoz, a második fokon nem a bíróság, hanem a belügymi-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Tolnavármegye története.

— Első rész. Irta Wosinsky Mór —

Két vaskos kötetben fekszik előttünk az országos hírtű régésznek legújabb nagyszabású munkája mely Tolnavármegyének 2000 éves történetét írja meg elkezdve a legrégebb kőkorszaktól egészen a magyarok bejöveteleig. Tudvalevőleg, mint ezt szerző záró soraiban ki is fejezi, az ezredéves haza és ezredéves ősök történetét Kammerer Ernő írta meg, a mely a nagyszabású monográfiának második részét teszi és legközelebb szintén elhagyja a sajtót.

Ez alkalommal Wosinskyknak hasonlíthatatlanul magas színvonalon álló művével kívánunk foglalkozni, melyet átolvasva, nagyon könnyen készen lehetünk a bírálatnál: Egy valódi tudós fáradságos munkája az, minden szóvirág nélkül, mely elűt a mostanság gombamódra szaporodó monográfiák sablonos irányától, nem dicsóit sem élő, sem meghalt hatalmasokat, nem csap reklamot senkinek, hanem csupa mag, csupa tanulmány, még pedig egy emberöltőre terjedő tanulmány az egész munka, mely érdekessége,

népszerű, vonzó előadása mellett, hivatva van megkedveltetni a régészeti tudományt nemcsak az ugynevezett felső tizezerrel, de beviszi a nép tulajdonképeni zöme közé is a tudomány világító fáklyáját, és olvasván az érdekes munkát, mintegy önként, magától vonja le a tanulságot mindenki: Ha a multa emlékezel, jobb tanácsot fogsz adni magadnak a jövőre nézve.

Megismerhetjük ebből a jeles munkából nemcsak Tolnamegyét, de az egész hazát érdeklőleg, az itt élt népek történelmét már az első honfoglalástól kezdve, a mely bizony pár ezer esztendővel előbb datálódik, mint Árpád turulos zászlóinak megjelenése Pannonia halmain. Megismerhetjük e műből az itt élt népek és nemzetek fejlődésének és különböző állapotainak menetét; megtudhatjuk, hogy sokszor jelentékteleneknek látszó leletekből rég letűnt idők szelleme szólal meg előttünk. Ha aztán az egész munkán keresztül figyelemmel kísértük az itt 2000 éven át lakott népek kulturájának fokozatos haladását, életszokásait és életszükségleti tárgyait, — akkor nem fogjuk többé kicsinyleni a leleteket, a kutató régészek fáradhatatlan buzgóságát, akkor azok a cserép törmelékek, kőbalták, bronz és csont ékszerek nem lesznek többé értéktelen ritkaságok előttünk, nem tekintjük azokban csupán az őskori népek ügyességét, hanem olyan kulcsot

nyerünk ezekben a dolgokban, de legkiváltképpen ilyen szakzerű munkában, ilyen kedves földolgozásban, melynek segélyével a tudomány szellemében szólalnak meg ezek az eredeti kuriózitások.

Tolna vármegye büszke lehet tehát nagy fiára, a ki ugyszólván egész élete munkásságát igénybevevő tanulmányai és kutatásai eredményét Tolna vármegye firmája alatt bocsátja közzé, dicsőséget szerezve így meggyéjének és áldozatkésztségének, a magyar régészeti tudomány bajnokának, a ki e nagy művével immár megmutatta, hogy első hely illeti meg őt abban a lelkes csoportban, mely az emberiség, a földgolyó történelmét kutatja és az itt elrejtett különféle hieroglifek megfejtésével foglalkozik. Mert nem elég az, ha a mostani ünneplő hangulatban és kedvünkben nemzetünk, illetve szűkebb hazánk ezredéves történetét adják elibénk. Szükséges, már csak az üdvösséges tanulságok levonhatásaért is, hogy a honfoglalás előtt itt lakott avarok, longobardok, gepidák, góthok, hunok, rómaiak, kelták és ezek előtt a névtelenül maradt nemzetek közül egy sem élt itt, mint a magyar, ezer évig.

Történelmi ismeretünk, különösen egy monográfiánál, tehát csak akkor lehet teljes, ha megszakítatlan történelmi folytonosságot birunk abban a munkában, mely egyik, vagy másik vidék nevét monográfiája nevét vindi-

niszter. Természetesen, így törvénytelen-séget bátran követhet el a kormánypárti ember, mert a belügyminiszter lesz kegyes fölmenteni bármilyen kompromittáló is volt ténykedése felől a vizsgálat.

A hivatalnokok korteskedését Apponyi javaslata teljesen ki akarta zárni. E helyett kimondatott: hogy állami és törvényhatósági tisztviselő, rendezett tanácsú városok polgármestere, rendőrkapitánya, községi vagy körjegyző nem hívhat össze pártgyűlést, nem lehet annak elnöke, vagy jegyzője és pártgyűléstől megbízatást el nem fogadhat.

Ez a nesze semmi fogd meg jól. Hiszen a megszorítás így felesleges, mert oly alakban eddigelé sem éltek vele az illetők. Einök, jegyző eddig is ritkán volt, a ki hivatalnok, következőleg még kevésbé hívhattak össze pártgyűlést. Megbízatásra sincs a pártgyűléstől szükségük, ezt azon kívül teszik. Ily uton épp úgy korteskednek, a hogyan eddigelé is üzték azt szemérmetlenül.

Ime, így akarja a szabadelvű párt megoldani a választások tisztaságát. Ily alakú törvényvel nem sokat nyerünk, jóformán marad minden a régiben. Egy intézkedését kivéve, a többi mind csak felesleges szörszálhasogatás, mert magának a választásoknak tisztasága nincs megoldva, sem pedig a hivatalnoki kar nincs kizárva a korteskedésből.

Nemzeti szempontból azonban egy pont nagyon helyes, a hol ugyanis kimondatik, hogy a választás érvénytelen, ha a jelölt vagy kortesei, a magyar államot alkotó országok állami közössége, a magyar állam területi épsége, vagy egysége ellen izgat. Ezzel féken lehetne tartani a nemzetiségeket a választásoknál, ha nem éppen ezek liferálnák be a legtöbb mamelukot abba a taposómalomba, melyet magyar parlamentnek szeretnek nevezni.

kálja magának. Ebben az értelemben Tolna vármegye monografiája, és ennek keretében Wosinszky önálló dolgozata egy oly mintaszerű alkotás, mely mintegy megszólal és azt mondja a többi monografiáknak: Lássátok, ti nektek is ilyennek kellett volna lennetek.

Lehetetlen volna e közlemény szűk keretében mindazokat a szépségeket és érdekes részeket felsorolni, melyek e munkát kiválóan becsessé teszik, hisz akkor le kellene nyomtatni ugyszólván az egész, 1047 nagy oldalra terjedő művet, melyet 3600 ábra és 3 térkép világosít meg. De hát az ilyesmi nem a napi sajtó föladata. Nem tehetjük azonban, hogy az érdekes munka, érdekes előszavából ne közöljünk egy kis mutatványt, mely körülbelül tájékozni fogja az olvasókat arról a munkáról, melyet mi olyan szépnek és kiválóan jónak találtunk.

A történetírás — ugymond Wosinszky az előszóban — írott kutforrásokkal rendelkezik, az őstörténetnél a leletek szolgáltatják a betűket a megírandó krónikák lapjaihoz. E leletek, a betűk teljes hiányában, ki merne vállalkozni e megye őskorának megírására? Az egész megye területét felölelő helyi kutatás és ásások sok anyagi áldozatot s nagy munkaerőt igényelnek; egy ember ezt sem fizikailag, sem szellemileg, de az anyagiak hiányában is, kifogástalanul elvégezni nem képes. Sajnos, hogy magamra

H i r e k.

Pécs, 1896 május 27

Utóhang.

Mögötte vagyunk a pünkösdi ünnepének, Piros pünkösdi napja tovaszállt fölöttünk. És senki sem kérdi, vajjon a Szentlélek Eljött-e mi ránk is, hogy megerősödjünk? És senki sem látja, hogy a tüzes nyelvek Érintése alatt térdre hull e nemzet, Égbeli segélynek fogadva malasztját, A mely titeket szült: jog, erő, igazság!

Ezredik esztendő ünnepi rendjében Csendes ünnepünk volt piros pünkösdi napja; Ünnepe a hívó nép, de csak lelkében, Hangot örömeinek csak csendesesen adva S mintba jártunk volna májusi tavasszal, Perzselő nap alatt, száraz sivatagban, Elcsigázva testünk, szomjazván a lélek: Hiányát éreztük pünkösdi ünnepének!

Nekünk is csüggesztik a harcok erőinket, Ezerév harcai hisz' kifárasztottak: S új ezerszázad, hogy állunk előtted, Keresve keressük azt a bizodalmat, Kaspi-tenger mellől, a mely elvezette Őseinket s azok új hazát keresve, Magas Kárpát ormán megállapodának S e földet megszerzék magyarok honának!

Megvan-e még bennünk hazaszeretetnek Lángoló ereje, mely csodakra képes; A mely ösvényén ez újabb évezrednek Vezesse előre ezt a szegény népet? Nem kell-e egekbe esedezni érte, Fogyatközva lévén ősi erejébe, Hogy elárvult lelkünk ujjal megszállja, Mint a tizenkettőt pünkösdi nagy napjára?!

És a szimbolikus, égi tüzes nyelvek, Igazság ereje hogy alászállt hajdan, Újabb ezerévre nálunk is elkelnek, Mert nincs igazság immár a magyarban: Ki teheti, marja; folyton rágalmazza S rágalmozó nyelvek prédája maradvá, Így ünnepli ezeréves fennállását, — Pedig ünnepének nem találni mását!

S mögötte lévén a pünkösdi ünnepének, Piros pünkösdi napja hogy elszállt fölöttünk, Senki meg se kérdi, vajjon a Szentlélek Eljött-e mi ránk is, hogy megerősödjünk?

maradtam azon munkánál, melyre nagy támogatás kilátásával vállalkoztam.

A régészeti egyletnek kedvező auspiciumok között megindult mozgalma szalmatűz volt. Az alakuló gyűlés megtartatott ugyan, de az egylet tényleg nem alakult meg. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint hogy községről-községré, dülőről dülőre barangolva, egymagam kutassam át az egész megyét, hogy anyagot gyűjthessek a megye őskorának megírásához.

Ezt tudva, senki sem fogja elvárni, hogy kifogástalan legyen munkám, de még kevésbé gondolhat arra, hogy kimerítettem volna az őskori adatok tárlatát. Sőt ellenkezőleg, e dolgozat csak kezdete azon nagy munkának, mely a megyére és az utódokra vár. Saját fáradozásaim eredménye mindenkit meggyőzhet arról, hogy megyénk a multak emlékeinek mily gazdag tárháza s hogy a jövő nemzedék elég munkát talál e téren kutatásra, a megye pedig gyűjtésre. Ha csak most kezdi is meg helyrehozni azt, mit már rég elmulasztott, gazdag megyei muzeumra fog szert tehetni.

Nincs talán megye, mely oly gazdag volna leletekben, mint éppen Tolna vármegye. Föltaláljuk itt mindazon leleteket, melyek egész Európában az emberiség fokoként fejlődött s terjedt kulturájának mértföldjelzői

Senki meg nem látja, hogy a tüzes nyelvek Érintése alatt térdre hull e nemzet . . . Pedig előttünk új ezerév határa — S óh de nagy szükség lett volna reája!

Igric.

Napirend 1896. május 28-án.

Naptár: esztendő, május 28. — Róm kath.: Emil. — Prot.: Emil. — Görög-kel. (május 16.) Teodor. — Zsidó: Nisan 16. — Nap két 4 óra 3 perckor; — nyugszik 7 óra 25 perckor. — Hold két 9 óra 52 perckor este; nyugszik 4 óra 37 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnomás 753. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék, enyhe idő várható.

A pécsi ciszt. rend. főgimn. ifjúságának hangversenye d. u. 5 órakor a tornacsarnokban

(**Tenyészállatkiállítási jutalmak.**) A Budapesten pünkösdre megnyitott tenyészállatkiállításon kiállított szarvasmarháikért jutalmakat kaptak a sok megjutalmazott kiállító között: Dóry Vilmos felsőleperdi tenyészete és a Tolna megyei gazdasági egyesület kiállított bonyhádi tájfajta szarvasmarháikért.

— (**Halotti mise.**) Ma reggel 9 órakor volt a belvárosi plébánia templomban néhai Kissfaludy Imre volt pécsi kir. ítélőtáblai bíró lelkiüdvéért az engesztelő szentmise. A halotti misén a család tagjain kívül a pécsi kir. tábla teljes bírói és jegyzői kara megjelent. Azonkívül a helyben székelő kir. bíróságok is képviselve voltak.

— (**A pécsi főgimnázium**) ifjúsága által holnap d. u. 5 órakor a tornacsarnokban tartandó jótékony célu ének-, szavalt- és zeneelőadás műsora a következő: I. rész. 1. Király-himnusz. Irta Brázay Zoltán, előadja a főgimnáziumi ének- és zenekar. 2. Magyar nyelv. Ábrányi Emiltől, szavalja Szuly Aladár, maturandus. 3. Jubileumi nyitány. C. M. Webertől, előadja a főgimnáziumi zenekar. 4. a) A tavasz. Olasz népdal. b) Hegytetőn egy kányafa. Orosz népdal. a) Katona temetés. Svéd ének. b) A vadász. Német népdal. Éneklí a főgimn. énekkar. 5. a) Schumann: Ábránd. Előadja a főgimn.

gyanánt tekinthetők. A legelső település óta nincs egyetlen korszak, melyből már eddig is európai hírnevű leleteket ne tudnánk fölmutatni.

Majd tovább így folytatja:

„A nemzet épp oly kevésbé emlékezhetik létének első kezdetére, mint az egyes ember kora gyermekiségére. Születése után csak jóval később ébred a gyermek öntudatra. Az öntudatra ébredés pillanata előtt történetek nem hagytak nyomot az emlékezetben. Egyes nemzetek életében azon időre tehetjük az öntudatos létnek kezdetét, midőn írott feljegyzések emlékeznek meg arról, mert csak írott feljegyzésekben maradnak a lét emlékei biztosan a jövő nemzedékre. De mint a gyermek, úgy az egyes népek is nagyon különböző korban jutnak létük öntudatára.

Elég hossza, körülbelül két évezredre nyulott megyénk gyermekora. E hosszú gyermekiségében elég sok keresztelést ért e terület. Születése, vagyis a legelső békés település alkalmával, névtelen vándor keresztelte el azt először, de keresztnevét senki sem mondhatja meg. Olyan volt, mint az árva, ki nem ismeri nevét, kinek fogadott szülei adnak mindig új nevet. Sok neve közül csak egyet ismerünk biztosan s ez a „Valeria“ név, melyet a rómaiak adtak neki.

zenekar. b) Beriot: Concerto VII. Hegedűn játsza Kossutányi István, V. o. t., zongorán kíséri Buday Dezső, VII. o. t. 6. A kaczor király. Irta Pósa Lajos, szavalja Baltha Béla. III. o. t. II. rész. 1. Primula veris. Mendelssohntól, éneklí a főgimn. énekkar. 2. Gillet: Loin du bal, intermezzo. Előadja a főgimn. zenekar. 3. a) Rákócy Sámuel, (1664.) b) Somogyi gyalog-insurgens dala. (1809.) c) Tiszán inneni tárogató (1809.) Előadja a főgimn. énekkar. 4. A volapük. Vig monolog Gabányitól, szavalja Nidolics Benedek, matrandus. 5. Magyar népdalok. Éneklí a főgimn. énekkar. 6. Torna-induló. Irta Goll, előadja a főgimn. ének és zenekar.

(**Tóni bácsi öngyilkos.**) Tegnap este nyolc óra tájban jelentették a rendőrségnek, hogy a bazárépületben öngyilkosság történt: Blauhorn Antal, városunk egyik általánosan ismert öreg ura, agyonlőtte magát. A rendőrségről azonnal kisetett a helyszínre az ügyeletes rendőrbiztossal és az előhívott orvosokkal együtt az ott épen jelen volt Vazary Gyula rendőrfőkapitány is. A kik azonban már halva találták az öngyilkos Blauhorn Antalt, a ki szobájában két revolverlövéllyel oltotta ki életét. Az öngyilkosság híre hamar elterjedt az egész városban és általános megdöbbenést, mély részvétet keltett, tekintve azt a közbecsülést, melyben Blauhorn Antal állott. Az élte öregségében, hatvannyolcadik évében öngyilkossá lett derék öreg urat, a kit általában „Tóni bácsi” néven ismert mindenki, betegsége üzte a halalba. Megunta viselni a betegség nyomasztó fájdalmait és tegnap este megvált az élettől, mely öreg napjaira csak a betegség szenvedését hagyta meg számára. Pedig 48-ban a fiatal, délceg Blauhorn Antal résztvett nemzeti mozgalmainkban; első volt, a ki beállott a pécsi 8 ik honvédszászlóaljhoz, mikor a szabadságharc megkezdődött és mint hadnagy részt vett több véres ütközetben is. Hazajővén, fűszerüzletet nyitott a „Hattyu” épületben, majd utóbb a városháza sarkán levő kereskedést vette át, a mit később eladván, egész tevékenységét a pécs-baranyai takarékpénztárnak szentelte, melynek mar keletkezése óta igazgatósági elnöke volt s ez állásában máig megmaradt, így érvén el őt a végzetes elhatározás folytan önként választott szomorú halála. Temetése holnap

„Tolna” nevét, tehát nem a születés alkalmával, a keresztségnél, hanem a honfoglalás hírneves hőseinek kardcsapásai között a konfirmációnál nyerte. „Tolna” nem keresztneve, hanem bérmaneve e gyermeknek.

Maga a munka a következő főbb fejezetek, mint gerincek köré csoportosul: A kőkorszaki kultúra, kőkorszaki lakások, kőkorszaki temetkezés, az első telepések, a bronzkor, várak és védvonalak, fegyverek, edények, a vaskor, a kelták, a rómaiak korszaka, társadalmi élet, hadügy, a Duna akkori folyása, a kereszténység első terjedése a népvándorlás történeti adatai, lakásai, erődítményei stb.

Miként tehát a mint ezek is mutatják nem dajkameséket regél el a komoly tudós, hanem leletekben megörökített tényeket sorol elő, egy valóságos kis papiros muzeumot. Nem választja azt a nagyon is kitaposott utat, mely a régészeti tudományok különféle hipotéziseit találja a laikus elé jól, rosszul összekompilálva, hisz ez a legkönnyebb feladat volna, a mit egy ügyes riporter is megcselekedhetne oilóval kezében. Mélyreható, alapos kutatás nélkül, csupa frázisokkal elütve a dolgot, a legkönnyebb áthidalni azt az óriás térséget, mely az őskor és a történelmi kor között elvonul. Pedig az eddigelé megjelent monográfiák egy-két kivétellel, valamennyien ezen a csapáson haladnak.

(caültörtökön) d. u. 5 órakor lesz, melyen a helybeli 48-as honvédek is megjelennek, hogy megadják a végbucst bajtársuknak, mint ez a következő kérelemből kitűnik: „Kérem a z 1848. és 49 ik honvédekhez. Miután — fájdalom — egyetünk nincs, a hol ügyeinket intéznénk, sőt még az összetartás is hiányzik, melylyel egymásnak ügyebajos dolgait bajtársi szeretettel támogatnánk, ez uton kell felkérnem bajtársaimat, hogy Blauhorn Antal elhunyt honvéd bajtársunk temetésén a végtisztességet tömeges jelenlétünkkel megadjuk. Egy 48. és 49 es honvéd.” A gyászestéről a mélyen sujtott család a következő szomorú jelentést adta ki: „Alulirottak saját valamint a nagykőrű rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szeretett testvér, vő, sógor illetve rokon Blauhorn Antal takarékpénztári igazgató, városi bizottsági tag, 1848-as honvéd hadnagynak f. é. május hó 26 án esti 8 órakor, életének 68. évében hosszas és gyötrő szenvedés után történt gyászos halálát. A jobblétre szenderült tetemei f. hó 28 án d. u. 5 órakor fognak Széchenyi-tér 16- számú házban a róm. kath. szertartása szerint be-szenteltetni és onnan a budai külvárosi közsirkertben lévő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat május hó 29 én d. e. 9 órakor fog a belvárosi piébánia-templomban az Urnak bemutatni. Pécs, 1896. évi május hó 27-én. Nyugodjék békében! Blauhorn József, özv. Obermayer Józsefné, Blauhorn Katalin, férj. Likl Jánosné, Blauhorn Matild, férj. Csorba Edéné, testvérei. Özv. Adler Józsefné, szül. Heindlhoffer Lujza, napa. Likl János, Csorba Ede, sógorai.” Az elhunyt egyik leg-agilisebb és lelkes híve volt a függetlenségi-és 48-as pártnak s az alkotmányos éra be-köszöntével egyik elsőrangú előmozdítója volt Kossuth Lajos orsz. képviselővé választásának Pécs, 1867. november havában történt. Blauhornhoz Kossuth 1867. november 11 én, értesülvén megválasztásáról, levelet intézett, melyben örömet fejezte ki megválasztása felett. Majd 1868. évi május 1-én, midőn mint Pécs város orsz. képviselője igazoltatott, a választókhöz történelmi nevezetességű nyilatkozatot intézett Kossuth, szintén Blauhorn címére küldvén azt. E levelet az elhunyt legbecsesebb ereklyéi gyanánt őrizte és mindenkor büszke volt rájuk. — A városi törvényhatóság a következő körlevéllel hívja össze tagjait a temetésre:

Wosinsky nem így jár el; ő nem cselekszik úgy, mint a vakmerő vonatvezető, a ki látván a süppedékes talajt és a rajta át vezető rozoga hidat, vakmerőséggel a legnagyobb gyorsasággal pillanatok alatt keresztülrobogtatja vonatját, hogy a féktelen gyorsasággal megakadályozza a vonat óriási súlyának hatását. Wosinsky leszállítja erről a gyorsvonatról a kíváncsi utast és szép kanyargós, de biztos gyalogutakon át kalauzolja őt az őskor ingoványán és megmutatja azokat a pilótákat, melyeket őseink vertek és a melyeken áthaladtak.

Midőn tehát az elismerés koszoruját nyújtjuk a szomszéd vármegye tudósának az érdemért, a fáradhatatlan szorgalomért, nem mellőzhetjük a szép illusztrációkat, melyek közül igen sokat Daróczy Aladár dr., a mi ügyeskező főispáni titkárunk cselekedett meg találékony zseniálítással, mely leginkább az emblemáknál nyilvánul

Jóleső érzéssel tettük le a diszes kiállítású könyvet, örvendve, hogy érdemes szerzője ez által nemcsak szűkebb hazájában, de az egész művelt világban nevét és vármegyéjét ismertté tette s e műben aere perennius emléket állított. Kalapot az érdem előtt. Csak gratulálhatunk Tolna megyének.

B. S.

„Tisztelt bizottsági tag ur! Blauhorn Antal ur volt 48 as honvéd tiszt, a pécs-baranyai központi takarékpénztár igazgatója, a városi törvényhatósági bizottságnak egy ember öltön át buzgó tagja, hosszas szenvedés után — jobb létre költözött. Oly tiszteletreméltó alakja volt ő köz- és társadalmi életünknek, hogy iránta a végtisztesség adójának lerovását a közrészvét kívánja meg; a miért is — a midőn a szomorú hírről fentisztelt uraságot bizalommal értesitem — egyuttal felkérem arra, hogy a f. hó 28-ik napjának délutáni 5 órájkor tartandó temetésén való testületi részvét miatt — a mondott napon délután háromnegyed 5 órakor — a városi tanács-házban megjelenni sziveskednék. Pécs, 1896 évi május hó 27. Zavaros Péter s. k. helyettes polgármester.” — A pénzügyet, melynek megbízott igazgatója volt, a következő gyászjelentést bocsátotta ki: „A pécs-baranyai központi takarékpénztár alulirott igazgatósága hálás kegyelettel és őszinte részvéttel jelenti, hogy Blauhorn Antal ur igazgatósági elnök tevékeny életének 68 ik évében hosszas és fájdalmas betegség által lelkében és testében megtörve, f. hó 26-ik napján esti 8 órakor elhunyt. A megboldogult intézetünk alapítása és annak hosszú éveken át történt buzgó vezetése körül magának kiváló érdemeket szerzett és helyének megüresedése mindnyájunk fájdalmára következett be. Pécs, 1896. május hó 27-én. Az igazgatóság.”

— (**Meghínsult család.**) Ma d. e. egy elegáns, magas, szőke fiatal ember állított be Fischer ferenciek-utcai óras üzletébe és előadta, hogy Kann borkereskedő neje férjének meglepetésül egy aranyórát akar vásárolni, miértis ölszólította nevezett órast, hogy küldjön néhány darab aranyórát kiválasztásra. Fischer óras azonban jól tudta, hogy Kann borkereskedőnek van aranyórája, következéleg az elegáns fiatal ember nem lehet más, mint egy szerencsét próbáló szelhámos; mivel azonban egyedül volt az üzletben, szóval akarta tartani az elegáns szédelőt, a ki azonban összehordott hetet-havat, de észrevén a kelepcét, nem várta meg, míg Fischer segédje visszaérkezik, hanem megugrott. Ajánljuk a többi órasok figyelmébe — szives tudomásul.

— (**Himen táblájáról.**) Megritkult e hétre a pécsvárosi anyakönyvvezető hivatal házassulandók kihirdetési tábláján az új jegyespárok névsora. Hja, látszik, hogy itt a millennium, mikor még a házastársak is szalmaözvegységet élnek; kell a pénz a millennárius kiállításra . . . a mézeshetek maradhatnak majd úgy őstájra is. Ezt bizonyítja legalább az, hogy jelenleg csak öt jegyespár neveit közölhetjük, kik legutóbbi közlésünk óta kerültek a drót alá. Ezek:

Lucardi Mihály Antal, róm. kath., Budapest — Győre Mari, róm. kath., Budapest; ifj. Farkas József, ág. evang., Pécs — Amerza Julianna, rk., Pécs;

Wallerstein Bódog, izr., Pécs — Kohn Bella, izr., Mohács;

Katics István, rk., Pécs — Laky Katalin, rk., Pécs;

Moldoványi József, rk., Kaposvár — Sipos Rozália, róm. kath., Kaposvár.

Egyébiránt majd eljön a házassulási kedvnek is a fellendülése s bizonyára elég tekintélyes számú új párt fognak még összekötni a pécsi anyakönyvvezető hivatalban is a millennárius esztendő — végéig.

niszter. Természetesen, így törvénytelen-séget bátran követhet el a kormánypárti ember, mert a belügyminiszter lesz kegyes fölmenteni bármilyen kompromittáló is volt ténykedése felől a vizsgálat.

A hivatalnokok korteskedését Apponyi javaslata teljesen ki akarta zárni. E helyett kimondatott: hogy állami és törvényhatósági tisztviselő, rendezett tanácsú városok polgármestere, rendőrkapitánya, községi vagy körjegyző nem hívhat össze pártgyűlést, nem lehet annak elnöke, vagy jegyzője és pártgyűléstől megbízatást el nem fogadhat.

Ez a nesze semmi fogd meg jól. Hiszen a megszorítás így felesleges, mert oly alakban eddigelé sem éltek vele az illetők. Einök, jegyző eddig is ritkán volt, a ki hivatalnok, következőleg még kevésbé hívhattak össze pártgyűlést. Megbízatásra sincs a pártgyűléstől szükségük, ezt azon kívül teszik. Ily uton épp úgy korteskednek, a hogyan eddigelé is üzték azt szemérmetlenül.

Ime, így akarja a szabadelvű párt megoldani a választások tisztaságát. Ily alaku törvényvel nem sokat nyerünk, jóformán marad minden a régiben. Egy intézkedését kivéve, a többi mind csak felesleges szórszálhasogatás, mert magának a választásoknak tisztasága nincs megoldva, sem pedig a hivatalnoki kar nincs kizárva a korteskedésből.

Nemzeti szempontból azonban egy pont nagyon helyes, a hol ugyanis kimondatik, hogy a választás érvénytelen, ha a jelölt vagy kortesei, a magyar államot alkotó országok állami közössége, a magyar állam területi épsége, vagy egysége ellen izgat. Ezzel féken lehetne tartani a nemzetiségeket a választásoknál, ha nem éppen ezek liferálnák be a legtöbb mamelukot abba a taposómalomba, melyet magyar parlamentnek szeretnek nevezni.

kálja magának. Ebben az értelemben Tolna vármegye monografiája, és ennek keretében Wosinszky önálló dolgozata egy oly mintaszerű alkotás, mely mintegy megszólal és azt mondja a többi monografiáknak: Lásátok, ti nektek is ilyennek kellett volna lennetek.

Lehetetlen volna e közlemény szűk keretében mindazokat a szépségeket és érdekes részeket felsorolni, melyek e munkát kiválóan becsesté teszik, hisz akkor le kellene nyomtatni ugyszólván az egész, 1047 nagy oldalra terjedő művet, melyet 3600 ábra és 3 térkép világosít meg. De hát az ilyesmi nem a napi sajtó föladata. Nem tehetjük azonban, hogy az érdekes munka, érdekes előszavából ne közöljünk egy kis mutatványt, mely körülbelül tájékozni fogja az olvasókat arról a munkáról, melyet mi olyan szépnek és kiválóan jónak találtunk.

„A történetírás — ugymond Wosinszky az előszóban — írott kutforrásokkal rendelkezik, az őstörténetnél a leletek szolgáltatják a betűket a megírandó krónikák lapjaihoz. E leletek, a betűk teljes hiányában, ki merne vállalkozni e megye őskorának megírására? Az egész megye területét felölelő helyi kutatás és ásások sok anyagi áldozatot s nagy munkaerőt igényelnek; egy ember ezt sem fizikailag, sem szellemileg, de az anyagiak hiányában is, kifogástalanul elvégezni nem képes. Sajnos, hogy magamra

H i r e k.

Pécs, 1896 május 27

Utóhang.

Mögötte vagyunk a pünkösdi ünnepének, Piros pünkösdi napja tovaszállt fölöttünk. És senki sem kérdi, vajjon a Szentlélek Eljött-e mi ránk is, hogy megerősödjünk? És senki sem látja, hogy a tüzes nyelvek Érintése alatt térdre hull e nemzet, Égbeli segélynek fogadva malasztját, A mely titeket szült: jog, erő, igazság!

Ezredik esztendő ünnepi rendjében Csendes ünnepünk volt piros pünkösdi napja; Ünnepe a hívó nép, de csak lelkében, Hangot örömeinek csak csendesén adva S mintba jártunk volna májusi tavasszal, Perzselő nap alatt, száraz sivatagban, Elcsigázva testünk, szomjazván a lélek: Hiányát éreztük pünkösdi ünnepének!

Nekünk is csüggesztik a harcok erőnket, Ezerév harcai hisz' kifáraszthattak: S új ezeresztendő, hogy állunk előtted, Keresve keressük azt a bizodalmat, Kaspi-tenger mellől, a mely elvezette Óseinket s azok új hazát keresve, Magas Kárpát ormán megállapodának S e földet megszerzék magyarok honának!

Megvan-e még bennünk hazaszeretetnek Lángoló ereje, mely csodakra képes; A mely ösvényén ez újabb évezrednek Vezesse előre ezt a szegény népet? Nem kell-e egekbe esedezni érte, Fogyatközva lévén ősi erejébe', Hogy elárvult lelkünk ujjal megszállja, Mint a tizenkettőt pünkösdi nagy napjára?!

És a szimbolikus, ősi tüzes nyelvek, Igazság ereje hogy alászállt hajdan, Újabb ezerévre nálunk is elkelnék, Mert nincs igazság immár a magyarban: Ki teheti, marja; folyton rágalmazza S rágalmozó nyelvek prédája maradvá, Így ünnepli ezeréves fennállását, — Pedig ünnepének nem találni mását!

S mögötte levén a pünkösdi ünnepének, Piros pünkösdi napja hogy elszállt fölöttünk, Senki meg se kérdi, vajjon a Szentlélek Eljött-e mi ránk is, hogy megerősödjünk?

maradtam azon munkánál, melyre nagy támogatás kilátásával vállalkoztam.

A régészeti egyletnek kedvező auspiciumok között megindult mozgalmá szalmatűz volt. Az alakuló gyűlés megtartatott ugyan, de az egylet tényleg nem alakult meg. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint hogy községről-községre, dülöről dülőre barangolva, egymagam kutassam át az egész megyét, hogy anyagot gyűjthessek a megye őskorának megírásához.

Ezt tudva, senki sem fogja elvárni, hogy kifogástalan legyen munkám, de még kevésbé gondolhat arra, hogy kimerítettem volna az őskori adatok tárlatát. Sőt ellenkezőleg, e dolgozat csak kezdete azon nagy munkának, mely a megyére és az utódokra vár. Saját fáradozásaim eredménye mindenkit meggyőzhet arról, hogy megyénk a multak emlékeinek mily gazdag tárháza s hogy a jövő nemzedék elég munkát talál e téren kutatásra, a megye pedig gyűjtésre. Ha csak most kezdi is meg helyrehozni azt, mit már rég elmulasztott, gazdag megyei muzeumra fog szert tehetni.

Nincs talán megye, mely oly gazdag volna leletekben, mint éppen Tolna vármegye. Föltaláljuk itt mindazon leleteket, melyek egész Európában az emberiség fokoként fejlődött s terjedt kulturájának mértföldjelzői

Senki meg nem látja, hogy a tüzes nyelvek Érintése alatt térdre hull e nemzet . . . Pedig előttünk új ezerév határa — S óh de nagy szükség lett volna reája!

Igric.

Napirend 1896. május 28-án.

Naptár: csütörtök, május 28. — Róm kath.: Emil. — Prot.: emil. — Görög-kel. (május 16.) Teodor. — Z-ido: Nisan 16. — Nap két 4 óra 3 perckor; — nyugszik 7 óra 25 perckor. — Hold két 9 óra 52 perckor este; nyugszik 4 óra 37 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnyomás 753. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék, enyhe idő várható.

A pécsi ciszt. rend. főgimn. ifjúságának hangversenye d. u. 5 órakor a tornacsarnokban.

(**Tenyészállatkiállítási jutalmak.**) A Budapesten pünkösdre megnyitott tenyészállatkiállításon kiállított szarvasmarháikért jutalmakat kaptak a sok megjutalmazott kiállító között: Dóry Vilmos felsőleperdi tenyészete és a Tolna megyei gazdasági egyesület kiállított bonyhádi tájfajta szarvasmarháikért.

— (**Halotti mise.**) Ma reggel 9 órakor volt a belvárosi plébánia templomban néhai Kissfaludy Imre volt pécsi kir. ítélőtáblai bíró lelkiüdvéért az engesztelő szentmise. A halotti misén a család tagjain kívül a pécsi kir. tábla teljes birói és jegyzői kara megjelent. Azonkívül a helyben székelő kir. bíróságok is képviselve voltak.

— (**A pécsi főgimnázium**) ifjúsága által holnap d. u. 5 órakor a tornacsarnokban tartandó jótékony célu ének-, szavalt- és zeneelőadás műsora a következő: I. rész. 1. Király himnusz. Irta Brázay Zoltán, előadja a főgimnáziumi ének- és zenekar. 2. Magyar nyelv. Ábrányi Emiltől, szavalja Szuly Aladár, maturandus. 3. Jubileumi nyitány. C. M. Webertől, előadja a főgimnáziumi zenekar. 4. a) A tavasz. Olasz népdal. b) Hegytetőn egy kányafa. Orosz népdal. a) Katona temetés. Svéd ének. b) A vadász. Német népdal. Éneklí a főgimn. énekkar. 5. a) Schumann: Ábránd. Előadja a főgimn.

gyanánt tekinthetők. A legelső település óta nincs egyetlen korszak, melyből már eddig is európai hírnevű leleteket ne tudnánk fölmutatni.

Majd tovább így folytatja:

„A nemzet épp oly kevésbé emlékezhetik létének első kezdetére, mint az egyes ember kora gyermekiségére. Születése után csak jóval később ébred a gyermek öntudatra. Az öntudatra ébredés pillanata előtt történetek nem hagytak nyomot az emlékezetben. Egyes nemzetek életében azon időre tehetjük az öntudatos létnek kezdetét, midőn írott feljegyzések emlékeznek meg arról, mert csak írott feljegyzésekben maradnak a lét emlékei biztosan a jövő nemzedékre. De mint a gyermek, úgy az egyes népek is nagyon különböző korban jutnak létük öntudatára.

Elég hosszúra, körülbelül két évezredre nyulott megyénk gyermekora. E hosszú gyermekiségében elég sok keresztelést ért e terület. Születése, vagyis a legelső békés település alkalmával, névtelen vándor keresztelte el azt először, de keresztnevét senki sem mondhatja meg. Olyan volt, mint az árva, ki nem ismeri nevét, kinek fogadott szülei adnak mindig új nevet. Sok neve közül csak egyet ismerünk biztosan s ez a „Valeria“ név, melyet a rómaiak adtak neki.

zenekar. b) Beriot: Concerto VII. Hegedűn játsza Kossutányi István, V. o. t., zongorán kíséri Buday Dezső, VII. o. t. 6. A kaczor király. Irta Pósa Lajos, szavalja Baltha Béla. III. o. t. II. rész. 1. Prima veris. Mendelssohntól, éneklí a főgimn. énekkar. 2. Gillet: Loin du bal, intermezzo. Előadja a főgimn. zenekar. 3. a) Rákócy Sámuel, (1664.) b) Somogyi gyalog-insurgens dala. (1809.) c) Tiszán inneni tárogató (1809.) Előadja a főgimn. énekkar. 4. A volapük. Vig monolog Gabányitól, szavalja Nidolics Benedek, ma turandus. 5. Magyar népdalok. Éneklí a főgimn. énekkar. 6. Torna-induló. Irta Goll, előadja a főgimn. ének és zenekar.

(**Tóni bácsi öngyilkos.**) Tegnap este nyolc óra tájban jelentették a rendőrségnek, hogy a bazárépületben öngyilkosság történt: Blauhorn Antal, városunk egyik általánosan ismert öreg ura, agyonlőtte magát. A rendőrségről azonnal kisetett a helyszínre az ügyeletes rendőrbiztossal és az előhívott orvosokkal együtt az ott épen jelen volt Vasary Gyula rendőrfőkapitány is. a kik azonban már halva találták az öngyilkos Blauhorn Antalt, a ki szobájában két revolverlövésével oltotta ki életét. Az öngyilkosság híre hamar elterjedt az egész városban és általános megdöbbenést, mély részvétet keltett, tekintve azt a közbecsülést, melyben Blauhorn Antal állott. Az élte öregségében, hatvannyolcadik évében öngyilkossá lett derék öreg urat, a kit általában „Tóni bácsi” néven ismert mindenki, betegsége üzte a halalba. Megunta viselni a betegség nyomasztó fájdalmait és tegnap este megvált az élettől, mely öreg napjaira csak a betegség szenvedését hagyta meg számára. Pedig 48-ban a fiatal, délceg Blauhorn Antal résztvett nemzeti mozgalmainkban; első volt, a ki beállott a pécsi 8 ik honvédszázalóhoz, mikor a szabadságharc megkezdődött és mint hadnagy részt vett több véres ütközetben is. Hazajővén, fűszerüzletet nyitott a „Hattyu” épületben, majd utóbb a városháza sarkán levő kereskedést vette át, a mit később eladván, egész tevékenységét a pécs-baranyai takarékpénztárnak szentelte, melynek mar keletkezése óta igazgatósági elnöke volt s ez állásában máig megmaradt, így érvén el őt a végzetes elhatározás folytán önként választott szomorú halála. Temetése holnap

„Tolna” nevet, tehát nem a születés alkalmával, a keresztségnél, hanem a honfoglalás hírneves hőseinek kardcsapásai között a konfirmációnál nyerte. „Tolna” nem kereszt neve, hanem bérmaneve e gyermeknek.

Maga a munka a következő főbb fejezetek, mint gerincek köré csoportosul: A kőkorszaki kultúra, kőkorszaki lakások, kőkorszaki temetkezés, az első telepések, a bronzkor, várak és védvonalak, fegyverek, edények, a vaskor, a kelták, a rómaiak korszaka, társadalmi élet, hadügy, a Duna akkori folyása, a kereszténység első terjedése a népvándorlás történeti adatai, lakásai, erődítményei stb.

Miként tehát a mint ezek is mutatják, nem dajkameséket regél el a komoly tudós, hanem leletekben megörökített tényeket sorol elő, egy valóságos kis papiros muzeumot. Nem választja azt a nagyon is kitaposott utat, mely a régészeti tudománynak különféle hi pothéziseit találja a laikus elé jól, rosszul összekompilálva, hisz ez a legkönnyebb földadat volna, a mit egy ügyes riporter is megcselekedhetne oilóval kezében. Mélyreható, alapos kutatás nélkül, csupa frázisokkal elütve a dolgot, a legkönnyebb áthidalni azt az óriás térséget, mely az őskor és a történelmi kor között elvonul. Pedig az eddigelé megjelent monográfiák egy-két kivétellel, valamennyien ezen a csapáson haladnak.

(csütörtökön) d. u. 5 órakor lesz, melyen a helybeli 48-as honvédek is megjelennek, hogy megadják a végbucst bajtársuknak, mint ez a következő kérelemből kitűnik: „Kérem a z 1848. és 49 ik honvédekhez. Miután — fájdalom — egyetünk nincs, a hol ügyeinket intéznénk, sőt még az összetartás is hiányzik, melylyel egymásnak ügyebajos dolgait bajtársi szeretettel támogatnánk, ez uton kell felkérnem bajtársaimat, hogy Blauhorn Antal elhunyt honvéd bajtársunk temetésén a végtisztességet tömeges jelenlétünkkel megadjuk. Egy 48. és 49 es honvéd.” A gyászetról a mélyen sujtott család a következő szomorú jelentést adta ki: „Alulirottak saját valamint a nagykőrű rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szeretett testvér, vő, sógor illetve rokon Blauhorn Antal takarékpénztári igazgató, városi bizottsági tag, 1848-as honvéd hadnagynak f. é. május hó 26 án esti 8 órakor, életének 68. évében hosszas és gyötrő szenvedés után történt gyászos halálát. A jobblétre szenderült tetemei f. hó 28 án d. u. 5 órakor fognak Széchenyi-tér 16- számú házban a róm. kath. szertartása szerint be szenteltetni és onnan a budaikülvárosi közsirkertben lévő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat május hó 29 én d. e. 9 órakor fog a belvárosi piébánia-templomban az Urnak bemutatni. Pécs, 1896. évi május hó 27-én. Nyugodjék békében! Blauhorn József, özv. Obermayer Józsefné, Blauhorn Katalin, férj. Likl Jánosné, Blauhorn Matild, férj. Csorba Edéné, testvérei. Özv. Adler Józsefné, szül. Heindlhoffer Lujza, napa. Likl János, Csorba Ede, sógorai.” Az elhunyt egyik legagilisebb és lelkes híve volt a függetlenségi- és 48-as pártnak s az alkotmányos éra beköszöntével egyik elsőrangú előmozdítója volt Kossuth Lajos orsz. képviselővé választásának Pécs, mely 1867. november havában történt. Blauhornhoz Kossuth 1867. november 11 én, értesülvén megválasztásáról, levelet intézett, melyben örömet fejezte ki megválasztatása felett. Majd 1868. évi május 1-én, midőn mint Pécs város orsz. képviselője igazoltatott, a választókhöz történelmi nevezetességű nyilatkozatot intézett Kossuth, szintén Blauhorn címére küldvén azt. E levelet az elhunyt legbecselesebb ereklyéi gyanánt őrizte és mindenkor büszke volt rájuk. — A városi törvényhatóság a következő körlevéllel hívja össze tagjait a temetésre:

Wosinsky nem így jár el; ő nem cselekszik úgy, mint a vakmerő vonatvezető, a ki látván a süppedékes talajt és a rajta át vezető rozoga hidat, vakmerőséggel a legnagyobb gyorsasággal pillanatok alatt keresztülrobogtatja vonatját, hogy a féktelen gyorsasággal megakadályozza a vonat óriási súlyának hatását. Wosinsky leszállítja erről a gyorsvonatról a kíváncsi utast és szép kanyargós, de biztos gyalogutakon át kalauzolja őt az őskor ingoványán és megmutatja azokat a pilótákat, melyeket őseink vertek és a melyeken áthaladtak.

Midőn tehát az elismerés koszoruját nyújtjuk a szomszéd vármegye tudósának az érdemért, a fáradhatatlan szorgalomért, nem mellőzhetjük a szép illusztrációkat, melyek közül igen sokat Daróczy Aladár dr., a mi ügyeskezű főispáni titkárunk cselekedett meg találékony zseniálitással, mely leginkább az emblemáknál nyilvánul

Jóleső érzéssel tettük le a diszes kiállítású könyvet, örvendve, hogy érdemes szerzője ez által nemcsak szűkebb hazájában, de az egész művelt világban nevét és vármegyéjét ismertté tette s e műben aere perennius emléket állított. Kalapot az érdem előtt. Csak gratulálhatunk Tolna megyének.

B. S.

„Tisztelt bizottsági tag ur! Blauhorn Antal ur volt 48 as honvéd tiszt, a pécs-baranyai központi takarékpénztár igazgatója, a városi törvényhatósági bizottságnak egy ember öltön at buzgó tagja, hosszas szenvedés után — jobb létre költözött. Oly tiszteletreméltó alakja volt ő köz- és társadalmi életünknek, hogy iránta a végtisztesség adójának lerovását a közrészvét kívánja meg; a miért is — a midőn a szomorú hírről fentisztelt uraságotat bizalommal értesitem — egyuttal felkérem arra, hogy a f. hó 28-ik napjának délutáni 5 órájkor tartandó temetésén való testületi részvét miatt — a mondott napon délután háromnegyed 5 órakor — a városi tanács-házban megjelenni sziveskednék. Pécs, 1896. évi május hó 27. Zavaros Péter s. k. helyettes polgármester.” — A pénztintézet, melynek megbízott igazgatója volt, a következő gyászjelentést bocsátotta ki: „A pécs-baranyai központi takarékpénztár alulirott igazgatósága hálás kegyelettel és őszinte részvéttel jelenti, hogy Blauhorn Antal ur igazgatósági elnök tevékeny életének 68 ik évében hosszas és fájdalmas betegség által lelkében és testében megtörve, f. hó 28-ik napján esti 8 órakor elhunyt. A megboldogult intézetünk alapítása és annak hosszú éveken át történt buzgó vezetése körül magának kiváló érdemeket szerzett és helyének megüresedése mindnyájunk fájdalmára következett be. Pécs, 1896. május hó 27-én. Az igazgatóság.”

— (**Meghinsult család.**) Ma d. e. egy elegáns, magas, szőke fiatal ember állított be Fischer ferenciek-utcai órás üzletébe és előadta, hogy Kann borkereskedő neje férjének meglepetésül egy aranyórát akar vásárolni, miértis fölszólította nevezett órast, hogy küldjön néhány darab aranyórát kiválasztásra. Fischer órás azonban jól tudta, hogy Kann borkereskedőnek van aranyórája, következőleg az elegáns fiatal ember nem lehet más, mint egy szerencsét próbáló szélhámos; mivel azonban egyedül volt az üzletben, szóval akarta tartani az elegáns szédelőt, a ki azonban összehordott hetet-havat, de észrevén a kelepcét, nem várta meg, míg Fischer segédje visszaérkezik, hanem megugrott. Ajánljuk a többi órások figyelmébe — szives tudomásul.

— (**Himen táblájáról.**) Megritkult e hétre a pécsvárosi anyakönyvvezető hivatal házassulandók kihirdetési tábláján az új jegyespárok névsora. Hja, látszik, hogy itt a millennium, mikor még a házastársak is szalmaözvegységet élnek; kell a pénz a millennárius kiállításra . . . a mézeshetek maradhatnak majd úgy őszájra is. Ezt bizonyítja legalább az, hogy jelenleg csak öt jegyespár neveit közölhetjük, kik legutóbbi közlésünk óta kerültek a drót alá. Ezek:

Lucardi Mihály Antal, róm. kath., Budapest — Győre Mari, róm. kath., Budapest; ifj. Farkas József, ág. evang., Pécs — Amerza Julianna, rk., Pécs;

Wallerstein Bódog, izr., Pécs — Kohn Bella, izr., Mohács;

Katics István, rk., Pécs — Laky Katalin, rk., Pécs;

Moldoványi József, rk., Kaposvár — Sipos Rozália, róm. kath., Kaposvár.

Egyébiránt majd eljön a házassulási kedvnek is a fellendülése s bizonyára elég tekintélyes számú új párt fognak még összekötni a pécsi anyakönyvvezető hivatalban is a millennárius esztendő — végéig.

— (A „Pécsi Polg. Daloskör” „juniális”-a.) A pécsi polg. daloskör f. é. június hó 4-én (Urnapiján) nagyobb szabásu „juniális”-t rendez és pedig az idén ismét az új sörgyárban, minthogy Scholz Antal, mint a daloskör lelkes pártfogója ez alkalommal is az egyesület rendelkezésére bocsájtá összes nyári helyiségét. Az ünnepély rendezésére dalosaink egy tágabb körű rendezőbizottságot neveztek ki, mely rendezőbizottság elnökévé egyhangulag Körösty József helybeli építész és a daloskör lelkes alapító tagja választatott meg. A rendezőbizottság már fáradhatlanul működik, hogy az ünnepélyt minél fényesebbé és sikeresebbé tegye és a mulatni vágyó közönség kívánalmainak minden tekintetben megfeleljen. Dalosaink ez alkalomra ismét igen izlésees műsort állítottak egybe, melyet már a napokban fognak széles körben szétküldeni. A derék egyesület ezen ünnepélye igen sikerültnek kínálkozik, mit őszintén kívánunk is.

— (Hajza a csavargókra.) A köz- és vagyonbiztonság ellenőrzésében feladata magaslatán álló rendőrségünk, a mostanában előforduló tömeges aprócseprő lopási esetektől indítva, folyton szemmel tartja a városban megforduló kétes ekzisztenciákat és a kik igazolni nem tudják magukat, rövid uton elszupplattatja őket. Az éjjel tartott razzia nem várt eredménnyel végződött tekintetben, mert dacára, hogy a munkaidő immár beállott, mégis tizennégy munka és helynélküli csavargót fogdostak össze az éjjel rendőreink, a kik közt nem egy van olyan is, kinek szabadonjárása — rovott előlétele miatt — veszélylyel járt a közbiztonságra nézve. Valóságos hajza volt ez az éjjeli razzia a csavargók után; mert a felét úgy kellett összeszedni a réteken és külső északreken, míg vagy hetet a vasuti állomás környékén leptek meg rendőreink s egypárt nyomban fülödfogtak, a kik pedig meg akartak ugrani előlük, azokat üzőbe vették és csakhamar kézre is kerítették. Most mind a tizennégy elfogott csavargó a börtönben van s haza fogják őket illetőségi helyükre toloncolni, hogy ne legyenek itt a közbiztonság veszélyeztetői.

— (Tanítók a kiállításon.) Az ezredéves orsz. kiállítást a 400 frtnál kisebb fizetést élvező tanítók, tanítónők tudvalevőleg teljesen díjmentesen látogatják. Ha a kiállítás igazgatóságához beadják kérelmüket, hogy a fővárosba akarnak menni, a magyar állam vasutak megküldik nekik a szabad utazási jegyet, az igazgatóság pedig a kiállítás látogatására szóló szabadjegyeket. A 400 frtnál nagyobb fizetést élvező tanítók rendkívüli mérséklést biztosító igazolványokat kapnak a kiállítás igazgatóságától. Külön dokumentumokat nem is kell beküldeniök, mert az igazgatóság az összes tanfelügyelőségektől megkapta a teljes jegyzékeket, a melyekben minden tanító neve, lakása és fizetése pontosan föl van jegyezve. Ezekből a jegyzékekből azután egy sajtószerű eset tünt ki. A teljesen díjmentes látogatás kedvezményét a kereskedelmi és kultuszminiszter ugyanis azoknak a tanítóknak biztosította, a kiknek 400 frtnál kevesebb a fizetésük. A jegyzékekből pedig az tünt ki, hogy nagyon sok tanítónak és tanítónőnek, éppen 400 frt a fizetése. Ezek tehát a rendelkezés szó szerint vett értelmében elesének az ingyenes látogatás kedvezményétől, pedig csak egy

két frttal van több jövedelmök, mint azoknak, akik részesülnek a kedvezményekben. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter most, minden külön kérés bevétele nélkül úgy rendelkezett, hogy az ingyenes látogatás kedvezményét ezek is élvezhessék.

— (A virágnak megtiltani nem lehet.) Régi dolog, hogy igaz az a nóta, miszerint — így tavasszal — „a virágnak megtiltani nem lehet”; de tény az is, hogy kinek mi van a vérében, azt annak megtiltani nem lehet. Erről tanuskodik az az eset is, mely ma reggel történt lent a siklósi országút egyik házában. Ez a ház arról nevezetes, hogy a hány lakója van, mindannyinak van egy kis kertje is az ablaka alatt s abban szebbnél-szebb virág nyílik így május végén. A virágokat mindegyik lakó félti s azért egyik is, másik is felkérte a házmestert, hogy vigyázza meg, nem dézsmálja meg azokat valamelyik lakó, a kinek nincs olyan szép virága, mint neki. Így szép sorban mind a hat lakónak titkos kémje lett a házmester s azok nyugodtan hagyták magukra a virágokat, mert hiszen megvolt a titkos őrizőjük. Nem is vezetett a virág egy kertből se, hanem ma reggelre mind a hat kert pünkösdi rózsáit letarolva álltak. A rózsáiktól megfosztott lakók nosza összesiettek erre és közös erővel ráfogták a — házmesterre, hogy ő lopta el a rózsákat. Lett ebből nagy csetepaté, a mi a járásbírósnál nyer folytatást tömeges becstületsértési perekben, azt pedig, hogy a virágok hová lettek, a rendőrség fogja kideríteni.

— (Meggzőköt tolvaj.) Horváth József, kaposvári születésű napszámos tegnap este egyik cimborájának egy öltözet ruháját magával vivén közös szállásukról, azzal meggzőköt. A tolvaj napszámost csak „Sértő Gábor” néven ismerték a társai s igen nevezetes volt rakoncátlan természetéről s arról, hogy mindenkit szeretett sértegetni s innen származott ez az elnevezése is. Sokan csak e nevet tudták, de a meglopott napszámos ismerte az igazi nevet is s ezen az igazi néven tette is meg panaszát a rendőrségnél a tolvaj ellen, a ki bizonyára elhagyta a várost, mert még eddig nem akadtak a nyomára.

— (Nincs katona zene.) A mult csütörtökön a kik a püspök-sétányon a szokásos katonazenét várták, csalódtak ebbeli várakozásukban, mert nem volt katonazene. És nem is lesz se holdap, se a még következő kétcsütörtökön, egész jövő hó 18-ig, mert a Károly Lajos főherceg halála folytán elrendelt négyheti udvari gyász miatt a katonai zenekar nem működhetik, sőt a csapatok is esetleges kivonulásaikat zene nélkül teszik meg.

— (Megvadult lovak.) Idegrázó jelenetek voltak tanui ma délelőtt 11 óra tájban a vámház utcában járókelők. Valami vidéki polgártársnak lovai megbokrosodtak s gazdájuk kezéből a gyeplőt is elragadva, örült vágatással száguldtak le az alsó malom-utcarra, a hol mindenki rémulve menekült előlük. Az ide oda zökkenő kocsin tehetetlenül ült a gazda, mert a gyeplőt elejtve, nem birt mit sem tenni a lovak megtékezésére, s különben is minden erejéből kellett az üléshez kapaszkodnia, hogy az ide oda hanyódozó kocsiról le ne essék. Végre a malom utca végén egy napszámos a lovak elé állt és nagy nehezen meg tudta őket fékezni. Szerencse, hogy valami balesetet nem okoztak a megvadult állatok, melyeket gazdájuk még aztán is alig birt nyugodtan tovább hajtani. Délután 2 órakor pedig a petrezse-

lyem-utcán akadt pendantja a délelőtti esetnek, de itt a futásnak eredt lovakat, melyek egy bolt előtt álló üres kocsit ragadtak el, csakhamar elfogták s átadták az utánuk szabad gazdájuknak, Kisfái Jánosnak s így ez esetben nem okozott nagyobb riadalmat a megvadult lovak elszabadulása.

— (Elfogott betörő.) Tegnap lapunkban megirtuk, hogy miként hatolt be tegnap reggel egy ismeretlen ember a Pappnövelde-utca 4. számú ház padlására s ott a belső padlásrészt elzáró léckerítést akarta feltörni, mikor észrevette a cselédség és az e közben támadt zürzavarban elmenekült. A rendőrség megindította az ismeretlen betörő kézrekerítése iránt a nyomozást s ez sikerre is vezetett, mert már tegnap az esti órákban meg volt a tettes, aki Weisz névre hallgat, házalással foglalkozik s szabad óráiban, amint tegnap is bebizonyította, padlásfeltérésekben gyakorolja magát. És szerzett is magának elég gyakorlatot; legalább erre mutat az a körülmény, hogy fényes reggel fellopózott tegnap is arra a padlásra s bizony meg is dézsmálja az ott talált holmikat, ha észre nem veszik. Hanem el is volt már ítélve többszörösen ily turpisságok miatt s rovott előlétele tanuskodik róla, hogy ha gyakorlata van is a betörésekben, de nincs hozzá szerencséje. Az elfogott betörőt ma átkisérték az ügyészséghez.

— (Eleven békával traktált kis leány.) Nem csodálhatja az ember eléggé az alsóbb néposztály egy részének igazán minősíthetetlen erkölcsi romlását. A létérdek a gyermekeket már zsenge korukban olyan keresetforráshoz köti, mint például a mezei pásztorkodás minden felügyelet nélkül, hol aztán megfogamzik agyukban minden, csak a jó nem. Így történt ez a napokban Kinzselt János kökény-pusztai birtokán is, hol egypár fiatal gyerek összeült a pásztorkodás közben tanácskozni a felett, hogy mivel mulassák magukat. S végre elhatározták, hogy ha a z urak a békát fölve megehetik, mért ne ehetné azt meg Faláb Tini, tizéves, ott libákat őrző árva kis leány is. Elhatározásukat rögtön tett követte; fogtak a réten egy békát, odacsalogatták magukhoz a leányt s aztán lefogták s míg az egyik kezeit fogta, a másik a szájába tömte a békát s az a leány jajveszékése közben egyszerre csak lecsuszott annak a torkán. A megkinzott kis leány jajgatva futott haza a gazdájához, a hol mikor előadta az undorító rakoncátlanságot, hánytatót vetettek be vele s az elnyelt békát ki is hányta a szerencsétlen s így minden utókövetkezményétől megszabadult a borzasztó tréfának.

— (Pénzt vagy életet!) Az utonálló haramiák természete szorult abba a sühancba, a kit ma délelőtt a saját sógora jelentett fel a rendőrségnél azért, hogy úgy reggel kilenc óra tájban bement a Ferenciek-utcájában 38. számú házban levő lakására s ott a nénjétől pénzt követelt, majd kést rántott elő és megöléssel fenyegette, ha pénzt nem ad neki. Kiss Papp Lajosnak hívják ezt a minden emberi érzésből kivetkezett támadót s már több ízben volt a hüvösönholmi apróbb lopási és verekedési históriák miatt. Itt nevelkedett fel Pécsen s bár a

becsületes munkára akarták fogni testvérei, ő nem állt a szavuknak, hanem már fiatal korában a csavargó, munkanélküli életre adta magát s mint ilyen, nem rettent vissza az erőszaktól sem, ha arról volt szó, hogy valamit könnyű uton szerezzen meg. A rendőrség börtönének jó ismerőse lett így lassankint s cimborája a csavargóknak; de ha valami csinyért elfogták, elsők voltak a testvérei, a kik mentek érte könyörögni és jótállni, hogy „többet nem fog a Lajos semmi rosszat cselekedni.” De az elvetemedett lelkű suhanc azért nem tért jobb utra s bár nővérei sógoruk tudta nélkül segítették, most úgy hálálta ezt meg, hogy tudván, hogy nincs otthon a sógora, betört hozzájuk és ott kést rántván elő, legyilkolással fenyegette a két nőt, ha pénzt nem adnak neki. A kést villogtató suhanc támadása megrémítette a védtelen nőket; segítségért kiabáltak s az egyik asszony valahogy kimenekülvén, elfutott a sógorért, Szorg János kovácsmesterért a műhelybe, a ki aztán lélekszakadva rohant haza, hogy feleségét kimenthesse a támadó suhanc kezei közül. Az azonban ekkor már elhordta az irhát, s kiszökött a házból az utcára, s onnan pedig kifelé a rétekre vette utját, a hol lappangva szokták tölteni a nappalt a hozzá hasonló csavargók. Szorg János nyomban jelentést tett az esetről a rendőrségnél, kérve az elvetemedett suhanc elfogatását és megbüntetését. A rendőrség intézkedett is, hogy minél hamarabb a börtönbe kerüljön a késelő Kiss Papp

Lajos, a ki saját nővéreit is megöletéssel képes fenyegetni, hogy csak pénzt csikarhasson ki tőlük. Ha elfogják, átkísérik az ügyészséghez.

— **(Szőlőkarók kiosztása.)** A földmivelésügyi miniszter a szőlők rekonstrukciójáról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával kijelentette, hogy törvényhozási felhatalmazás alapján teendő intézkedéseivel karöltve, azzal is szándékozik a szőlőtermelő gazdaközönséget támogatni, hogy az állami erdőkből olcsó és jóminőségű szőlőkarót fog rendelkezésre bocsátani. Mint értesülünk, a miniszter kijelentésének megfelelőleg az összes alárendelt kincstári erdészeti hivatalokat körrendeletben utasította, hogy évről-évre a lehető legnagyobb mennyiségű szőlőkaró és szőlőpózna termeltesse s e végből a kerületükbeli kincstári erdők összes rendelkezésre levő és okszerűen erre a célra felhasználható fahozamát szőlőkaróvá és szőlőpóznává dolgoztassák fel. Az előállítandó készletet kizárólag és közvetlenül csakis szőlőtermelő gazdáknak fogják eladni. Kijelenti a miniszter rendeletében azt is, hogy a szőlőkaró és pózna árát oly jutányosan kívánja megállapítani, hogy a kincstári erdészetre háramolható haszonról teljesen lemond s e tekintetben az lesz a mértékadó, hogy a szőlőkaró és szőlőpózna termeléséből és értékesítéséből a kincstárra veszteség ne háramoljék. Kivételes méltánylást érdemlő esetekben azonban szőlőkarót ingyen is fognak adni.

— **(Gyilkos támadás Bellyén.)** Greger József (Pepi) bellyei helyettes bíró tegnap este az ottani korcsmában ivott s midőn Jónás János ottani korcsmáros őt a zárórakor hazaküldte, e fölött összevesztek s Greger hazament, de ismét visszatért, még pedig egy egycsőű fegyverrel. A korcsmáros felverte s a mikor ez kijött, meglötte.

s aztán újra megtöltve a fegyverét, még egyszer rá lőtt. A korcsmáros elesett s midőn Greger est látta, azon hissebben, hogy a korcsmáros agyonlőtte, fegyverét újra megtöltvén, a szájába vett fegyver ravaszát elrántotta s így fejét szélítette. A vendéglős ma reggel még életben volt.

— **(Gyilkos férj.)** E hó 25 én Laskón Horvát Pál válogató feleségével Távész Juliannával valami csekélység fölött összeveszett s dühében egy kezűgyében lévő fejével feleségét leütötte. Az asszony rögtön meghalt s tegnap nagy részvét mellett temették el.

— **(Visbefult lókötd.)** Pünkösöd másodnapján Bellyén Bódi Mátyás híres lókötdő és ottani csikós, midőn a ménest hasafelé hajtotta, a Dráva áradása folytán támadt tóba fordult a ló hátáról és abba belefult.

— **(Állatjárvány.)** Legujabban megyénk következő községeiben lépett fel a száj- és körömfájás az állatállományban: Tapolca (Rampeltd), Regenye, Cserkut, Pogány, Dráva-Szabolcs, Száva és Ellend községekben. E községek tehát alispáni rendelettel határ zár alá helyeztetek s területükről a takarmányfélék kivitele még úgy is tiltva van, ha csak a kocsiba fogott lovak élelmezésére szükségelt mennyiség is az, mert a ragadós száj- és körömfájás leginkább a fertőzött helyekről bevitt takarmányneműek terjesztik. S minthogy a fertőzött községek által Pécs egészen körül van véve, főképp hatóságunk szigoruan ellenőrzi most a fertőzött helyekről a hetivásárookra jött kocsikat is s ha azokon a saját területükről származó takarmányfélét talál, habár csak a lovak élelmére szántat is, be a város területére ilyenekkel nem engedi jönni s azt elkoboztatja. A szigorú ellenőrzés különben azért is szükséges, mert

az idegen felé siet, ki már akkor kitárt karokkal várja, hogy keblére omolják. A köpeny lefejlík természetéről, s látni engedi csinos lovagöltönytől födött karsu természetét; fűrtjei ellenállhatatlan bájjal omolnak szét vállain, bódító illatot terjesztve maguk körül; szemeiben sovargó vágy, ajakán csábító mosoly. Mindez tökéletes szépségű nővé teszi őt; nővé, kit Isten gyönyörű alkotott, s kinek birtoka a halandót édeni boldogsággal ajándékozhatja meg.

Cserélnétek-e a föld legnagyobb boldogságával, midőn rég nem látott kedveseiteket ismét kebletekre szoríthatjátok, hallhatjátok szívök dobogását, beletekint hettek szemük tengerébe, s édes vágygyal leshetitek ajkuk szózatát? Nézzétek e két lényt, kik talán rég nem látták egymást, s talán most látják utoljára, mily fájdalommal tekintek egymásra, a helyett, hogy ajkuk összeforrna hosszú, édes csókba. A férfi megragadja a nő lehanyatlott jobbát, s közelebb vonva azt magához, arcába néz, hosszasan, mereven. Óh, e tekintetben mennyi köszönet, mennyi szeretet, s mégis mennyi szemrehányás, s mennyi tilalom van; s a nő szemében mily nagy gyengédség és vágyódás, s mégis mily erős elhatározás és mily megalázott visszavonultság, meghajló lemondás honol.

— Amália, mért tetted ezt? Mért jössz hozzám ma, e szent napon, hogy megingass, hogy elvonj hivatásomtól, s így örökre boldogtalanná tégy mindkettőnket? Szegény asszony!

— Igen, szegény asszony! Óh, hiszen csak sajnálkozunk lehet a nőn, ki férjét élte kockáztatásával felkeresi, eltúrve minden csapást, nem rettenve vissza

kiadását, melyben biztosítja jogainkat. Üdv fejedelmünknek, üdv Rákócinnak!

Nagy riadalom követte szavait; csak néhány komor polgár ajka maradt néma, kik halkán szóltak egymás között.

— De az a hitlevél nem a volt fejedelem hitlevele; Apafié kell nekünk, s nem a Rákócziaké. Óvja Isten a vészes jövendőtől hazánkat!

Majd mások vegyültek a tömeg közé, új híreket hintve el. Híre terjedt, hogy a rendekhez a szövetséges magyarországiak felhívást intéztek, melyben az egyesülésre és testvéries összetartásra hívják fel őket. Legnagyobb örömmel vették azt a hirt, mely tudtukra adá, hogy a főurak megnyerték az engedélyt, hogy jobbagyaikat a zászlók alól haza hívhatják.

— Legalább biztosak leszünk a németek ellenében, szóltak megkönnyebbült sohaj kíséretében sokan, nem leszünk teljesen szükében a fegyverforgató népnek.

Még sokáig tolongott a fejedelmi palota előtt fel-alá az ünneplő sokaság; meghányva-vetve minden tudósítást, melyet a komor épület falain belül történekről hallott. Örvendett a megtiszteltetésnek, melyet a francia király követe lerótt a fejedelem iránt, hódolati szerencsekívánatát nyujtva annak át; feszülten várta az új országtanács és tisztviselők neveit. Végre megtudta azokat is, s eléggé meglepődve fogadta. S most már a hallottakon tanakodva, kezdett lassanként szétozolni, mert a palota elé egymásután robogtak a büszke ménektől vont fényes fogatok, hogy egy egy főurat lakására szállítsanak. Egymásután távoztak Erdély nemes családjainak fiai, közöttük Teleki és Henter Mihály, kik a török portához

sokszor a saját községbeli hatóság tudatlanságban hagyja a Pécsre bejövőket, s azok tudtukon kívül lennének okozói nem egyszer fertőzött anyagnak a városba behozatalának.

— **(Ellopott kocsí.)** Berényi István hosszubetényi lakos furcsa meglepetésre ébredt fel tegnap reggel. A mint kilépett az udvarára, lát a háza alatti rétről csak lépeget be az istálló felé a két szürkéje, szépen felkantározva, mintha most fogták volna ki őket a kocsiból. S úgy is volt. Valami vakmerő tolvaj éjnek éjszakáján bement az istállóba, felszerszámozta a lovakat, befogta az istálló előtt álló kocsiba s aztán elhajtott velök. Bizonyára nem messzire s ott kifogván a lovakat, szabadon eresztette őket s azok szépen visszalépegettek haza, a lopott kocsí pedig úgy eltűnt, hogy mindeddig nem volt fellelhető sehol sem.

— **(Üldözési mánia.)** Brett Jakab volt joghallgató, a ki Kaposvárott született, felment ez év elején Budapestre. Ott álláshoz is jutott, azonban rendkívüli idegesség vett rajta erőt csakhamar és nagy idegbántalmi voltak. Folytonosan attól tartott, hogy elfogják, börtönbe vetik és megölik. Az üldözési mánia végre annyira megerősödött benne, hogy elméje elsötétedett és ilyen állapotban aztán a hét elején eltűnt Budapestről. Hogy hová ment, senki sem tudja, s épen ezért a rendőrség körözteti. Az eltűnt Brett Jakab huszonkilencéves s ismertető jele, hogy a bal szeme mellett szurási seb átható.

— **(Megint egy gazdátlan kutya.)**

Folyó hó 31-én fogják elárverezni a városházán azt a széppéldány vadászebet, melyet gazdátlanul kóborolva találtak vagy két hét tel ezelőtt az utcán és ime ma megint egy gazdátlan vizslakutya került a rendőrség pártfogásába, mely szintén gazdátlanul járta be az utcákat, míg végre egy barátságos képű rendőrt annyira megszeretett, hogy nyomon követte be a városházára. Ebtartó gazdáinkat különben figyelmeztetjük, hogy a meleg napok beálltával kutyáikra gondot fordítsanak, mert azok ha elkóborolnak, könnyen prédájává lehetnek a veszettségnek.

Törvényszék.

§ **Laskóiak a bírák előtt.** Egy csomó laskói ember állt ma a pécsi kir. törvényszék előtt, hogy tanúságot tegyen abban a bünyítendő perben, melyet egy anya indított a fia ellen. Özv. Kelemen Sándorné a panaszos; Kelemen János a vádlott, a ki azzal van vádolva, hogy okiratot hamisított, anyja nevét irván annak tudta nélkül egy nyilakozatra. Kelemen Jánosnak pénzre lévén szüksége, fel akart venni egy csomó pénzt a házukra, melyre azonban anyja szolgálmi joga is be volt tablázza. Természetesen a takarékpénztárakban sehol sem adtak neki addig kölcsönt, míg nyilatkozatot nem állított ki az anya arra nézve, hogy a kölcsönt az ő szolgálmit megelőzőleg engedi betáblázni. A nyilatkozat ki is lett állítva, a kölcsönt a

pécs baranyai központi takarékpénztár, ki is adta s mikor a házra betáblázták, akkor tűnt ki, hogy az elsőbbséget engedélyező okirat hamis volt, mert özvegy Kelemen Sándorné nem tudott róla semmit és az ő tudta nélkül írta annak alá a nevét a fia, Kelemen János. Az anya erre feljelentette a fiut okirathamisítás miatt, azonban a mai végtárgyaláson a törvényszék felmentette Kelemen Jánost a terhére rótt cselekmény vádjára és következményei alól, mert kitűnt, hogy az anya szolgálmi joga a jelzett ingatlanon tulajdonképpen már nem is érvényes, mert Kelemenné kiegyezett a fiaival, hogy egy földbirtók átengedése fejében szolgálmi jogát a házról törölteti. Így tehát hátrányt az asszony nem szenvedett, joga meg nem sértezt s bár a névhamisítás be is igazoltatott, mégis felmentő volt az ítélet, mert az is bebizonyult, hogy a vádlott jogaiban senkit meg nem sértett, cselekményéből a „dolus“ hiányzott, mert a megterhelt ház helyére a felvett kölcsönből olyan házat építtetett, mely sokkal többet ér, mint az, melyen az anya szolgálmi joga — bár szerződés ellenére, de — fennállott. A felmentő ítélet — ellene senki sem felebbezvéen — jogerőssé vált.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) múlt hó 29-én tartott 64 ik közgyűlésén terjesztettek be az 1895. évi mérlegek. Az előttünk fekvő

küldettek, hogy az új fejedelem megválasztását a császár tudtára adják. A nép egy szép nap emlékével szívében meglegedve bár, de mégsem teljes örömmel sietett lakáiba, hogy az oly rég nem élvezett békét boldogan eltöltse övéi körében, vigadva addig, míg a jövőd ködéből ismét ki nem bontakozik Rabutin hóhéraival.

Az örömeiben ujongó nép csak akkor osziott szét a fejedelmi palota előtti térről, midőn már a nap lemenőre hajlott, s komor arcára felhőfátyolt terítve, vérvörös szemével azon keresztülpislanott még egyszer át a szemhatáron, hogy azután lebukjék s más világok lakóinak világítson éltető fényével. Figyeljétek meg a napaldosatot; óh, mert gyakran fogtok találni az életben is hasonló jelenetekre, melyeknél a fény és árny, az öröm és bánat, a zsarnokság és jog, a bűn és erény küzd egymással s boldogok vagytok, ha nem a sötétséget látjátok diadalmaskodni.

Elnémult már a zaj, csend honol a város utcáin; mindenki békés otthonába vonult, csak az örök egyhangu lépései hangzottak az utca kövein. S mégis mily sebes vágatva száguld egy lovas megeresztett kantárszárral szép, hollófekete ménen; mintha félne, hogy észreveszik, hogy felismerik, s azért lebegő bársony köpenyét szorosan összevonja karcsu termetén, még arcára is felhuzva bal kezével, míg jobbával gyengén kormányozza lova fékét. S a nemes állat megkettőzött gyorsasággal száguld előre; acél körme alatt csattog a talaj, sörénye messze lobog az esti szélben s zablóját tájtékozva rágja. Végre ló és lovas eléri célját; mert a fejedelmi palota előtt meglassítja gyors ménje vágatását a titokzatos jövevény, s egy oszlop mellett leugrik róla s fékét megerősíti

annak vaskarikájában és azután gyorsan felhalad a márvány lépcsőkön s belép a magas, boltíves ajtón. Egy ott álldogáló szolgálta kezébe csillogó aranyat nyomva, felvilágosítást kér magának s tájékozva az épületben, a fejedelem lakosztályába vezető folyosóra fordult. Nem veszi észre senki; a cselédség vig lakomázásába merült künn az udvaron a nap emlékére s így minden feltűnést kikerülve elérhet egy magas tölgyfaajtót, melynek homlokzatán nagy fehér betűkkel latin felírás olvasható, bár egyes betűk már csaknem teljesen elmosódtak.

A jövevény tétovázva áll meg, de háta megett léptek zaja hallatszik s nehogy visszatartóztassák, elhatározott akarattal lép az ajtóhoz s eltűnik mögötte. II. Rákóci Ferenc szobájában találja magát, melynek egy zsölleszékében, a kandalló vigan pattogó tüze mellett ül maga a fejedelem. Könnyű köpeny fedi termetét, sűrű fürtjei lehullanak homlokára, kezét mellén össze-kulcsolva, fejét meghajtva gondolataiba mélyed s nem veszi észre a belépőt. Az mintegy kedves örömtől lebilincselve megáll az ajtó mellett, úgy, hogy alakját teljesen megvilágítja a lobogó mécses. Mint a szelíd galamb busuló párjára, mint az istenek királynéja a gondba mélyedt férjére, oly édes, epedő tekintetet vet a nyugodt, fenséges férfira, ki talán most is hazája sorsának kutatásába merült ell Végre felemeli fejét s meglátva a jövevényt, felemelkedik, hogy üdvözléte siessen. Az széthajtja vállain köpenyét, leemeli fürtjeiről pörge kucsmáját s ajkait mosolyra nyitva tekint a meglepett férfira.

— Amália! tör ki annak ajkain kedves meglepetésről tanuskodó hangon ez egy szó, s önkénytelenül

igen terjedelmes zárezámadás 54 oldalra terjed és számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. A mérlegek valamint a nyereség és veszteség számlák már az 1896. március 5-iki osztr. miniszteri rendelet értelmében vannak felállítva.

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1895. évi dec. 31-én 3.519,501 frt 41 krral 45.231,976 frt 76 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 177.718,755 frt 13 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7.402,467 frt 03 krra rugtak.

A tűz- és szállítmánybiztosítási ágakban a díj és illetékbevétele 10.435,513 frt 31 kr. volt, miből 3.058,827 frt 06 kr., mint kártartalék, minden tehertől menten, a jövő évre vitezletetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31.142,823 frt 66 krra emelkedett.

Károkért a társaság 1895 ben 9.218,277 frt 67 krt folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 281,357,598 frt 61 krnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 52.626,274 frt 37 kr esik, mely összeget a társaság 162.059 kéresterben kifizetett.

Az értékpapírok értékcsökkenése, mely az év végével az alacsony árfolyamok folytán beállott, egyéb rendelkezésre állott összegekkel kiegyenlített úgy, hogy az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék változatlanul 2.282,011 frt 44 krnyi összeggel új számlára átvihető volt. Azonfelül azonban még az ideai nyereségből 500,000 frt egy az árfolyam ingadozása fedezetére szolgáló külön tartalék számára átutaltatott úgy, hogy az egész árfolyam tartalék 2.782,011 frt 44 krra szaporodott.

Az alapszabályszerű nyereség tartalékkal mely a részvénytőke felét teszi ki, az összes nyereségtartalékok 5.487,011 frt 44 krra rugnak.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 58.071,673 frt 84 krról — miután a viszontbiztosítási tartalék kivételével — 61.051,211 frt 83 krra emelkedtek. Ezen értékekből több mint 15 millió magyar értékre esik.

Az elért tiszta nyereségből a társaság osztalékul, részvényenkint 136 frt aranyban, vagyis 340 frankot fizet.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május hó 27-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A közigazgatási bíróságról szóló javaslatot letárgyalták, illetve elfogadták. Ezután Bánffy Dezső b. miniszterelnök indítványozta, hogy az emlékművek leleplezésére alakítandó képviselőházi küldöttségekbe a képviselők jelelkezzenek a Ház elnökénél.

Kováts József tartotta meg ezután interpellációját a Hajdu-Dorogon felállítandó görög szertartásu magyar püspökség tárgyában. Kérdezi interpelláló az összkormánytól: tette-e ebben a tekintetben a koronának előterjesztést; tud-e a doroghiak körében elterjedt ama hírről, hogy a püspökséget csak akkor fogják létesíteni, ha kormánypárti képviselőt választanak.

Polónyi Géza kérdésére Bánffy b. nyomban kijelentette, hogy a kuriai bíráskodásról szóló javaslat tárgyalását pénteken kezdik meg a Ház plenumában.

Több apróbb javaslat elintézése után az ülés fél 12 kor véget ért.

TÁVIRATOK.

— **A cár kegye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az orosz cárnak koronázási manifesztuma nagy öröme volt szülője egész Oroszországban, mert ebben a minden oroszok ura elengedte alattvalóinak összes adóhátralékait, temérdek elíteltnek amnesztiát adott, a földbirtokok adóját tíz évi időtartamra felényire szállította le, igen sok száműzöttek elengedte vagy megrövidítette büntetését.

— **Az orosz cárt ünneplő külföld.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Faure, a francia köztársaság elnöke igen meleg hangon tartott táviratban küldte a francia nemzet szerencsekiwanatait a cárnak, egyben hódolatát teszi le a cárné lábaihoz. — Vilmos német császár diszszemlélet tartott a cári pár nevet viselő ezredek felett. A szemle után fényes ebédet adott, a melyen az orosz uralkodó párt felköszöntötte.

— **Zavargások Kreta szigetén.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból jelentik, hogy a „Wood“ hadihajó, melyet az admirális Kretába rendelt a vérengzések megtorlására, Kanéába érkezett. Más hír szerint két angol, három francia és két orosz hadihajó utban van az Archipelagus felé. A görög képviselőházban sürgős interpellációra készülnek, melynél fogva a kormány megkérné a szultánt a kretai viszonyok szabályozására.

— **Leszakadt hid.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Viktoriában (Britt Kolumbia) a királyné nevenapját ünnepelték, mely alkalommal a hid leszakadt és 150 ember a vízbefult.

NYILT-TÉR +)



Ezennel a n. t. közönség szives tudomására adatik, hogy a

Pintér-féle
Ferencz József
fürdőben
(siklói-országut 38. szám)
junius hó 1-től naponta dél-
után fél 6-tól 7 óráig urak
részére,

zuhany-fürdők

allanak rendelkezésre.



Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JOZSEF
kiadó.

Hirdetések.



Cs. és kir. szab.
Zentler-féle
férfi és gyermekruha-
raktár Pécsen, király-
utca, Bazár épület, a
városházával szemben.
„Millenium-
öltönyök“
a legújabb és legdiva-
tosabb

Lodenposztóból
a legdusabb választék-
ban, továbbá tavaszi
felöltők, felső kabá-
tok, haveloc, és öltö-
nyök a legfinomabb
angol és francia szöv-
etekből bámulatos ol-
csó árakon ajánl a

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. urai és gyermekruha-
raktár

Pécsen, Király-utca 1. sz., Bazárépület.
Figyelmeztetés! Ezen legújabb loden-
szövetek általánosan elismert tartósága
által azon kedvező helyzetbe vagyok,
hogy annak minősége valamint olcsó ára
folytán minden külföldi és fővárosi leg-
nagyobb hasonló czégekkel verseny-
zek!



Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Légmentés Gépzetel comp.
Ez a kiválóan készült és jól megpróbáltatott, mert már több mint
25 év óta megpróbáltatott, népszerűségét és hatékonyságát alkalmatlán kért-
nyel, ezennel, megismerkedésük és megismerkedésük az az orvost által készit-
éselt és a magyar nyelvű iratokban rendelkeztek. A Richter Horgony-Pain-Expeller Gép-
zetel Horgony-Pain-Expeller gépzetel az az orvos, hanem igaz
megpróbáltatott, melynek egy kísérletben sem kellett bizonyítani.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. árú. A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller gépzetel
kísérletben van; Richter-féle Horgony-Pain-Expeller gépzetel.
A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller gépzetel, mert több kísérlettel
vélemény van fogalmában. Ki nem akar megismerkedni, az minden egyes
évet „Horgony“ végleg nélkül mint nem valószínű, hanem van.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller gépzetel, Budapesti (Károlyi) Gépzetel



TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi- és baleset-biztosítási ág 1895.

KIADÁS.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for the first half of 1895, showing assets and liabilities in forint and kr.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1895).

Main financial statement table for the second half of 1895, showing assets and liabilities in forint and kr.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1895. december 31-én.

Balance sheet table for December 31, 1895, detailing assets and liabilities with folio numbers.

Magyarországi vezérigazgató: HEGEDŰS SÁNDOR, igazgató-tanácsos. ROTT JÓZSEF, főnök.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknál kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak...